

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан філологічного
факультету

Юрій Бідзіля Юрій БІДЗІЛЯ

« 30 » *серпня* 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Предметна спеціальність	014.01 Середня освіта (Українська мова і література)
Освітня програма	Українська мова і література. Англійська мова і література
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Ужгород 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Історія української літератури» (I пол. XX ст.) для здобувачів вищої освіти галузі знань **01 Освіта/Педагогіка** спеціальності **014 Середня освіта** предметної спеціальності **014.01 Середня освіта (Українська мова і література)** освітньої програми «**Українська мова і література. Англійська мова і література**».

Розробник: *Барчан Валентина Володимирівна*, доктор філологічних наук, професор кафедри української літератури ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні **кафедри української літератури**.
Протокол № 14 від 29 червня 2023 року

Завідувач кафедри Оксана КУЗЬМА

Схвалено науково-методичною комісією **філологічного факультету**.
Протокол № 8 від 29 червня 2023 року

Голова науково-методичної комісії Василь ШАРКАНЬ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма Навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 2,5	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 75	3	3
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 3	6	6
	Лекції:	
	18	8
	Практичні (семінарські):	
	18	2
Вид підсумкового контролю: іспит	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: усна відповідь	Самостійна робота:	
	39	65

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Історія української літератури (I пол. XX ст.)» є опанування історії української літератури I пол. XX ст. крізь призму традицій і новаторства, змісту і форми, діалектики загальнолюдського й національного в цілісності й суперечливості як процесу шукання, взаємодії стилів; виокремлення домінантних явищ літературного процесу, знакових постатей письменників, окреслення їх творчої індивідуальності.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню в здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані практичні завдання в галузі середньої освіти, що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук, предметних знань, психології, теорії та методики навчання й характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах середньої освіти.

ЗК1. Здатність реалізувати свої права й обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної галузі, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.

ЗК3. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ФК1. Здатність до формування в здобувачів освіти ключових і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків.

ФК 6. Здатність здійснювати виховання на уроках і в позакласній роботі, виконувати педагогічний супровід процесів соціалізації учнів та формування їхньої культури.

ПК 1. Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії української мови і літератури, англійської мови і зарубіжної літератури, у практиці навчання української мови і літератури, англійської мови і зарубіжної літератури в закладах середньої освіти (рівень базової середньої освіти).

ПК 4. Здатність орієнтуватися в українському літературному процесі на тлі світового (від давнини до сучасності), уміння використовувати знання мов і здобутки українського і світового письменства для формування національної свідомості, світогляду учнів, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій у сучасному суспільстві.

ПК 8. Здатність використовувати сучасні наукові методи філологічних досліджень, добирати, аналізувати, систематизувати й синтезувати фактичний лінгвістичний, літературний матеріал; узагальнювати підсумки виконаного дослідження та формулювати його новизну; оформляти згідно із сучасними вимогами та презентувати результати наукового дослідження в усній чи письмовій формі, послуговуючись відповідним термінологічним апаратом.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Історія української літератури (I пол. XX ст.)» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

ОК2 Філософія

ОК13 Історія української літератури

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Українська мова і література. Англійська мова і література», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
<i>Знає</i> основні історичні етапи розвитку предметної галузі.	РН 1
<i>Уміє оперувати</i> базовими категоріями та поняттями спеціальності.	РН 5

<i>Здатний</i> цінувати різноманіття та мультикультурність, керуватися в педагогічній діяльності етичними нормами, принципами толерантності, діалогу й співробітництва.	PH11
<i>Усвідомлює</i> цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України.	PH12
<i>Знає</i> сучасні філологічні й дидактичні засади навчання української мови і літератури, англійської мови і зарубіжної літератури, мовні норми, соціокультурну ситуацію розвитку української мови, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний дискурс художньої літератури й сучасності, провідні тенденції розвитку літературного процесу в Україні та за її межами.	PH13
<i>Пояснює</i> особливості розвитку української мови і літератури, англійської мови і зарубіжної літератури, специфіку перебігу літературного процесу в Україні в культурному контексті, зміст естетичних теорій, методів, напрямів, течій, стилів, жанрів; твори української класики й сучасності у взаємозв'язках зі світовою літературою й культурою; порівнює мовні й літературні факти, явища, оригінали творів англійською мовою й українські переклади англійськомовних художніх текстів, визначає їхні подібності й відмінності.	PH 14
<i>Застосовує</i> різні види аналізу художнього твору, визначає його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору з фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.	PH 16
<i>Уміє</i> працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), знаходити, обробляти, систематизувати й застосовувати в освітній діяльності сучасну наукову інформацію, бібліографію, комп'ютерні технології.	PH 17
<i>Має</i> творчо-критичне мислення, творчо використовує різні теорії й досвід (український, закордонний) у процесі вирішення соціальних і професійних завдань.	PH18
<i>Використовує</i> гуманістичний потенціал української мови і літератури, англійської мови і зарубіжної літератури для формування духовного світу юного покоління громадян України.	PH 21
<i>Знає, розуміє і демонструє здатність реалізовувати</i> теоретичні й методичні засади навчання української мови і літератури, англійської мови і зарубіжної літератури для виконання освітньої програми в базовій середній школі, закладах фахової передвищої освіти.	PH22

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «**Історія української літератури I пол. XX ст.**»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Здатність використовувати знання для аналізу історичних процесів у сфері літератури, культури, суспільно-історичних явищ; застосовувати наукову термінологію в професійній діяльності, працювати з теоретичними, науково-методичними джерелами, зокрема й інформаційними, використовувати наукову інформацію, бібліографію, комп'ютерні технології, володіти здобутими теоретичними знаннями та практичними навичками для аналізу літературних процесів; характеризувати основні риси розвитку української літератури; орієнтуватися в періодизації та закономірностях розвитку літератури; вільно користуватися системою знань з історії розвитку українського літературного процесу; аналізувати мовний дискурс художньої літератури й сучасності, характеризувати провідні тенденції розвитку літературного процесу в Україні та за її межами; здійснювати навчання української літератури на засадах сучасних філологічних і дидактичних засад.	РН1; РН5; РН13, РН14, РН17
Уміння оперувати здобутками літературознавчої науки; виявляти естетичні та художні особливості творів; аналізувати художні тексти під кутом зору сучасної методології та літературознавчих досліджень; порівнювати різні літературні явища, стилі, манери; зіставляти твори різних авторів; сприймати й аналізувати твір у його формально-змістовій єдності; розкривати специфіку співвідношення літератури з фольклором, іншими видами мистецтва, історією, філософією, релігією; аналізувати об'єктивні процеси взаємовпливів і взаємодії української та зарубіжної літератур; використовувати виховний потенціал української літератури для формування гуманістичних засад світогляду здобувачів.	ПРН16; ПРН21
Виявляє креативні підходи й творчо-критичне мислення у викладанні фахових дисциплін, в аналізі художніх явищ і процесів застосовує елементи вітчизняних та зарубіжних теорій; здійснює навчання української літератури в базовій середній школі та закладах фахової передвищої освіти на теоретичних і методичних засадах.	РН18, РН22
Усвідомлює цінність різноманіття, виявляє толерантність у мультикультурному середовищі, дотримується професійної етики, у комунікації керується принципом діалогу та співробітництва; усвідомлює і прищеплює на матеріалі української літератури цінність демократичного устрою України, її територіальної цілісності й потребу захисту незалежності.	РН 11, РН 12

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: іспит, модульний контроль, поточні оцінки за знання; усні (письмові) відповіді на практичних заняттях, презентації результатів виконаних завдань, реферати.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: усне опитування (або письмові роботи), презентації результатів виконаних завдань, реферати.

Форма модульного контролю: письмова робота.

Форма підсумкового семестрового контролю: усний іспит.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота				Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	40	100
15	15	15	15		

T1, T2 ... – теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T5	T6	T7	T8	T9	40	100
12	12	12	12	12		

T1, T2 ... – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні заняття	4	36	5	30
Презентація	3	18	5	25
Реферат	1	6		
Письмові роботи			1	5
Модульна контрольна робота		40		40
Разом		100		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

На модульну контрольну роботу студентів пропонується 2 питання відповідно до програми, кожне з яких оцінюється в 20 балів.

Оцінка А (40-35 балів) або „**відмінно**” виставляється за відповідь, яка містить вичерпне за сумою поданих знань розкриття питань, розгорнуту аргументацію кожного з положень, побудована логічно й послідовно, розкриває питання від його нижчих до вищих рівнів, а також містить приклади з біографії, творчості митця, літературного процесу, які дозволяють судити про повноту уявлень здобувача з поставленого питання. Відповідь

повинна бути викладена літературною, багатою мовою, відзначатися точним вживанням термінів, містити посилання на засвоєну навчальну літературу.

Оцінка **B** (34-25 балів) або „добре” виставляється за відповідь, яка містить повне, але не вичерпне за сумою виявлених знань висвітлення питань, достатню аргументацію головних положень, побудована логічно й послідовно, розкриває питання від його нижчих до вищих рівнів, а також містить приклади з біографії, творчості митця, літературного процесу, достатню ілюстрацію з художніх творів, які дозволяють судити про повноту уявлень здобувача з поставленого питання. Відповідь викладена літературною, багатою мовою, відзначається точним вживанням термінів, містить посилання на засвоєну навчальну літературу.

Оцінка **C** (24-19 балів) або „добре” виставляється за відповідь, яка містить недостатньо вичерпне за сумою виявлених знань висвітлення питань, неповну аргументацію головних положень, недостатню ілюстрацію художнього тексту, наведені приклади стосуються теми, виклад матеріалу логічний і послідовний. Відповідь викладена літературною мовою, відзначається точним вживанням термінів, містить посилання на засвоєну навчальну літературу.

Оцінка **D** (18 – 14 бали) або „задовільно” виставляється за відповідь, яка містить неповне за сумою виявлених знань висвітлення питань, здобувач поверхово аргументує положення відповіді, у викладі допускає композиційні диспропорції, порушення логіки й послідовності викладу матеріалу, недостатньо ілюструє теоретичні положення, власні судження прикладами, що стосуються літературного процесу, художньої літератури чи біографії митця. У мові допущені помилки, наявне неправильне слово- й терміновживання.

Оцінка **E** (13 – 8 балів) або „задовільно” виставляється за відповідь, яка містить неповне за сумою виявлених знань висвітлення питань. У викладі здобувача допущені композиційні диспропорції, порушення логіки й послідовності викладу матеріалу. Здобувач не може відтворити основні положення, але наводить окремі приклади, що стосуються питання. У мові допущені помилки, наявне неправильне слово- й терміновживання, немає розуміння окремих літературознавчих термінів.

Оцінка **FX** (7– 4 бали) або „незадовільно” виставляється у разі, коли відповіді поверхові або не стосуються конкретно питань, або в них наявні поверхові, загальні, без відповідних ілюстрацій, конкретних знань висловлювання, допущені помилкові аргументація та умовиводи, неправильне посилання на факти та їхнє витлумачення, мова відповіді рясніє помилками, наявне неправильне слово- й терміновживання, немає розуміння окремих літературознавчих термінів.

Оцінка **F** (балів) або „незадовільно” виставляється у разі, якщо зміст роботи не стосується теми або відсутнє її виконання.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Екзамен проводиться за білетами, кожен із яких містить 3 питання.

Оцінку «**відмінно**» (90-100 балів, **A**) заслуговує здобувач, який усебічно, системно і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом; вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях; засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває; вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію; самостійно визначає

окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

Оцінку **«добре» (82-89 балів, В)** заслуговує здобувач, який повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях; має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування; під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправляє, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу.

Оцінку **«добре» (74-81 бал, С)** заслуговує здобувач, який у загальному роботу виконав, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок; вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність; опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою.

Оцінку **«задовільно» (64-73 бали, D)** заслуговує здобувач, який знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його в майбутній професії; виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок; ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою; допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

Оцінку **«задовільно» (60-63 бали, E)** заслуговує здобувач, який володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання й використання його в майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

Оцінка **«незадовільно» (35-59 балів, FX)** виставляється здобувачеві, який виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

Оцінку **«незадовільно» (35 балів, F)** – виставляється здобувачеві, який володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім; допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою; не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

При виставленні оцінки враховуються результати навчальної роботи здобувача протягом семестру.

Таблиця відповідності оцінок за різними шкалами оцінювання

Шкала ECTS	Диференційована шкала	Недиференційована Шкала	Мінімальний бал – максимальний бал
A	Відмінно	Зараховано	90-100
B	Добре		82-89
C	Добре		74-81
D	Задовільно		64-73
E	Задовільно		60-63
FX	Незадовільно	Не зараховано	35-59
F	Незадовільно		0-34

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Українська література I пол. XX ст. Поезія 20-30-х рр. XX ст.

Тема 1. Основні тенденції розвитку української літератури 20-50-х рр. Естетичне новаторство поезії 20-30-х рр. XX ст. Періодизація літературного процесу I пол. XX ст. Характеристика періодів. Відродження української літератури 20- х рр. Суспільно-політичні умови розвитку літератури. Стильове розмаїття, «Розстріляне відродження» як духовно-культурне та літературно-мистецьке покоління 20-30-х рр.; уніфікація методологічних засад. Літературна дискусія 1925-28 рр. Причини, проблеми, наслідки. Марксистська методологія, соцреалізм та ідеологічне керівництво літературою з боку КПРС, його наслідки. Особливості розвитку літератури періоду 1941-1945 рр. та повоєнного часу.

Художні шукання поетів 20-30-х рр. XX ст. Творчість «перших хоробрих»: Особливості творчої манери В. Еллана-Блакитного, В. Чумака. Ідейно-естетичні домінанти поетів-символістів: Я. Савченко, П. Савченко, О. Слісаренко, В. Ярошенко, Д. Загул та ін. **Український поетичний авангард і творчий шлях М. Семенка.** Стильові течії авангардизму: футуризм, суперматизм, конструктивізм, дадаїзм, сюрреалізм, імажинізм, абстракціонізм кубізм та ін. В. Поліщук і група «конструктивного динамізму» «Авангард». Український футуризм, творчість М. Семенка. **Експресіонізм в українській поезії 20-30-х рр:** естетичні засади. Поетична спадщина **Т. Осьмачки.** Поетика лірики митця: екзистенційне світобачення та його естетичне втілення. Домінанта творчого мислення **В. Свідзинського:** мотив пам'яті, («Холодна тиша», «Місяцю надламаний»), єдності людини з природою («Прозорий січень небо розтворив»). Художній світ **Б. Ігоря-Антонича:** міфологізм, фольклоризм як засоби вираження єдності людини і природи, життєствердження («Зелена євангелія»); поєднання язичницьких і християнських мотивів («Різдво», «Коляда»). Поезія **Є. Плужника:** мотив цінності людського життя (зб. «Дні»), жанр медитації: мотив гармонії людини з природою, мариністичні мотиви, інтимний мотив (зб. «Рання осінь», «Рівновага»). **Український неоромантизм. Творчість В. Сосюри.** Український неоромантизм (М. Хвильовий, Д. Фальківський, О. Влизько). Життєвий і творчий шлях В. Сосюри. Особливості поетичного стилю митця: романсовість, ліризм, емоційна інтонованість.

Мотиви лірики: революція; романтика боротьби й кохання; національні та соціальні мотиви, цінність особистості; інтимна лірика. Ліро-епічна творчість В. Сосюри Українська література за межами України. Становлення української поезії на Закарпатті: В. Гренджа-Донський, Ю. Боршош-Кум'ятський, Зореслав та ін.

Тема 2. Творчість П. Тичини. Джерела й обставини формування таланту митця. Синестезійність світовідчуття та стильовий синкретизм: символізм, імпресіонізм, експресіонізм, музичність, фольклоризм. Збірка «Сонячні кларнети» як вершина художньої творчості поета. Композиція, мотиви (гармонійна єдність людини й світу природи, інтимні мотиви, тема національної революції). Збірка «Замість сонетів і октав»: жанрова своєрідність, гуманістичний пафос. Збірка «Плуг»: жанрово-стильові вияви, тема революції крізь призму трагедії, героїки, нових ідеалів, ролі митця й мистецтва. Збірка «Вітер з України»: ідейно-тематичні, стильові особливості. «Корозія таланту» митця. Мотиви, стильова своєрідність лірики 1941-1945 рр. Ліро-епічні твори. Вивчення творчості П. Тичини в ЗЗСО.

Тема 3. Творчість поетів-неокласиків. Етапи творчого шляху М. Рильського.

Естетичні засади київських неокласиків (М. Зеров, П. Филипович, М. Драй-Хмара, Ю. Клен). Збірка М. Зерова «Камена»: мотиви, стильова манера. Наукова та перекладацька спадщина. Життєві і творчі біографії П. Филиповича, М. Драй-Хмари, Ю. Клена. Мотиви, жанрова специфіка, стильові особливості лірики. **Життя і творчість М. Рильського.** Становлення М. Рильського як митця. Три «цвітіння» таланту поета: а) поезія неокласичного періоду; б) зб. «Знак терезів» (1933) і характер творчості доби сталінізму. «Друге цвітіння» таланту митця в роки війни.; в) зб. «Троянди й виноград» (1955), творчість 50-60-х років – «третє цвітіння» поезії. Філософське осмислення вічних проблем сутності людини і її призначення в житті в збірці «Троянди й виноград». Мотив «людина і природа»; «мистецтво і духовність», філософські роздуми про роль мови в житті народу. Філософські мотиви циклу «Таємниця осіннього листа» (збірка «Іскри вогню великого»). Роль М. Рильського в національному відродженні епохи «шістдесятництва». Внесок поета в національну літературу, науку, культуру. Творчість неокласиків у шкільному вивченні.

Тема 4. Празька школа і творча спадщина Є. Маланюка.

Персоналії, ідейно-естетичні засади митців, своєрідність індивідуального стилю. **Творчість Євгена Маланюка:** життєвий шлях і творча доля Є. Маланюка. Основні збірки автора. Провідні мотиви поетичної творчості: ностальгії («Під чужим небом», «Біографія»), історіософський («Варязька балада»), поета й поезії («Стилет чи стилос», «Напис на книзі віршів», «Шевченко», «Молитва» «Невичерпальність»), Україна як центр художнього мислення поета. Літературознавча, есеїстична спадщина. «Празька школа» в підручниках для 11 класу ЗЗСО: порівняльний аналіз.

Модуль 2. Основні тенденції розвитку української прози й драматургії I пол. XX ст.

Тема 5. Художні обрії української прози 20-50 рр. XX ст. Творчість М. Хвильового. Проза митця в шкільному вивченні. Особливості розвитку української прози I пол. XX ст. Традиції, новітні тенденції, жанрова-стильова специфіка, образна своєрідність. Проза 20-30-х рр.: українська експериментальна проза (Г. Михайличенко, В. Поліщук, Гео Шкурупій, М. Йогансен); орнаментальна модерністська проза (Гр. Косинка, М. Хвильовий М. Яловий, Ю. Яновський та ін.), фабульна проза (О. Слісаренко, І. Сенченко,

Б.Антоненко-Давидович, Є. Плужник, В. Підмогильний, Майк Йогансен, В. Петров), авангардистська проза (Гео Шкурупій, Д. Бузько), наукова фантастика (Ю. Смолич, В. Владко), гумористично-сатирична (Ю. Вухналь, В. Чечвянський, Остап Вишня, І.Сенченко), імітатлітература «пролетреалізму» (А. Головка, Г. Епик, І. Микитенко, П.Панч). Кіноповість як жанр (О. Довженко): змістові й формальні пошуки, жанри, тематика, образний ряд, індивідуальна творча манера. Метод соцреалізму в українській прозі, його наслідки. Становлення української прози в Закарпатті: Л. Дем'ян, О. Маркуш, Ф. Потушняк, Ю. Станинець. Письменники МУРу У. Самчук, І. Багряний та ін. **М. Хвильовий – основоположник нової української прози.** Біографія, творчий шлях, світоглядні засади. Публіцистика. «Романтика вітаїзму» як світоглядна домінанта митця і її вияв у малій прозі М. Хвильового: «Кіт у чоботях», «Я (Романтика)», «Солонський яр», «Синій листопад»), тематика, проблеми, образний ряд, стильові домінанти. Сатиричні оповідання («Свиня», «Іван Іванович» та ін.). Проблема «зайвої» людини, втрачених ілюзій в малій прозі («Заулок», «Дорога й ластівка» та ін.). Повість «Санаторійна зона», роман «Вальдшнепи»: жанр, сюжетно-композиційні особливості, тематика, проблеми, система образів-персонажів. Вивчення творчості М. Хвильового на уроках української літератури в ЗЗСО.

Тема 6. Художня специфіка прози Ю. Яновського. Основні віхи біографії Ю.Яновського. Романтичне світовідчуження письменника. Стильовий синкретизм в малій прозі (зб. Мамутові бивні», «Кров землі»). Новаторство романної прози: сюжетно-композиційна організація, стильова манера в романі «Майстер корабля». Роман «Чотири шаблі»: тема, особливості композиції, проблематика, національні характери. Жанрово-композиційна, стильова, образна система роману «Вершники». Зміна світоглядно-естетичних засад письменника, їх вияв у творчості 40-х років («Київські оповідання», «Короткі історії», «Земля батьків»). Мотив утраченого покоління в романі «Жива вода» («Мир»). Драматургія («Дочка прокурора»). Роман «Майстер корабля» Ю. Яновському в шкільному вивченні: порівняльний аналіз матеріалу підручників з української літератури для 11 класу.

Тема 7. Творчість В. Підмогильного: поетика прози. Вивчення роману «Місто» в ЗЗСО.

Біографія письменника, творча спадщина, перекладацька діяльність. Світоглядні та естетичні принципи. Участь у літературно-мистецькому житті. Екзистенціальні засади малої прози, увага до внутрішнього світу малої людини. Тематика, поетика оповідань. Роман «Місто» – зразок інтелектуально-аналітичної прози; еволюція від імпресіоністичного модернізму до психологічного реалізму; екзистенційне прочитання: конфлікт між інстинктом і розумом, проблема абсурду. Повість «Невеличка драма» – зразок інтелектуальної прози. Методичні підходи до вивчення роману «Місто» в 11 класі середньої школи: на прикладі методичних посібників різних авторів.

Тема 8. О. Довженко в кіномистецтві і літературі. Вивчення прози митця в ЗЗСО. Життєвий і творчий шлях О. Довженка. Романтичне світобачення митця. Довженко – поет кіно: жанр кіноповісті, новаторство проблематики, стильовий синкретизм. («Звенигора», «Земля», «Арсенал»). Творчість 40-х років: Довженко-прозаїк. Оповідання («Ніч перед боєм», «Воля до життя», «Перемога», «Тризна» та ін.), кіноповісті «Україна в огні», «Повість полум'яних літ». Творчість 50-х років: кіноповісті «Зачарована Десна», «Поема про море» (проблематика, поетика). Вивчення творчості О. Довженка в ЗЗСО.

Тема 9. Українська драматургія 20-30-х рр. ХХ ст. і творчість М. Куліша. Розвиток нового українського театру («Березіль», Леся Курбаса, Харківський театр ім. І. Франка),

драматургії 20-30-х рр. (від ідеологічних агіток до психологічної драми). Європейський контекст художніх шукань Леся Курбаса. Експресіонізм як творча домінанта митця.

Традиції класичної національної і зарубіжної драми та європейські тенденції в драматургії Я. Мамонтова, І. Кочерги, І. Дніпровського, М. Ірчана. Проблематика, поетика, своєрідність конфлікту драматичних творів. Історична тема в драматургії: Л. Старицької – Черняхівської «Іван Мазепа», І. Кочерга «Свіччине весілля», Кость Буревій «Павло Полуботок». **Новаторство драматургії М. Куліша.** Життєвий і творчий шлях М. Куліша. Традиції й новаторство драматургії. Проблемно-тематичний, жанровий спектр, особливості конфлікту драматургії. Тема трагедії українського села («97», «Комуна в степах», «Прощай село»). Жанр сатиричної комедії («Мина Мазайло»). Екзистенційні проблеми, гуманістичні, національні ідеї драматичних творів «Народний Малахій», «Патетична соната», «Маклена Граса». Вивчення сатиричної комедії «Мина Мазайло в ЗЗСО».

Підсумки курсу.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: д/з					
	УсьОГ о	у тому числі				
		лек ції	пра кти чні (се мін арс ькі)	лаб ора тор ні	інд иві дуа льн а ро бот а	сам ост ійн а роб ота
6-й семестр						
Модуль 1. Українська література I пол. XX ст. Поезія 20-30-х рр. XX ст.						
Тема 1. Основні тенденції розвитку української літератури 20-50-х рр. Естетичне новаторство поезії 20-30-х рр. XX ст.	8/9	2/1	2/0			4/8
Тема 2. Творчість П. Тичини.	6/7	2/1	2/0			2/6
Тема 3. Творчість поетів-неокласиків. Етапи творчого шляху М. Рильського.	8/9	2/1	2/0			4/8
Тема 4. Празька школа і творча спадщина Є. Маланюка.	8/9	2/1	2/0			4/8
Модульна контрольна робота						
Разом за модуль	30/34	8/4	8/0			14/30
Модуль 2. Основні тенденції розвитку української прози й драматургії I пол. XX ст.						

Тема 5. Художні обрії української прози 20-50 рр. XX ст. Творчість М. Хвильового. Проза митця в шкільному вивченні	9/8	2/1	2/0			5/7
Тема 6. Художня специфіка прози Ю. Яновського.	9/8	2/1	2/0			5/7
Тема 7. Творчість В. Підмогильного: поетика прози митця. Вивчення роману «Місто» в ЗЗСО.	9/8	2/1	2/0			5/7
Тема 8. О. Довженко в кіномистецтві і літературі. Вивчення прози митця в школі.	9/8	2/1	2/0			5/7
Тема 9. Українська драматургія 20-30-х рр. XX ст. і творчість М. Куліша.	9/9	2/0	2/2			5/7
Модульна контрольна робота						
Разом за модуль	45/41	10/4	10/2			25/35
Разом за семестр	75/75	18/8	18/2			39/65

6.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	заочна
1	Тема 1. Естетичне новаторство української поезії 20-30-х рр. XX ст. Творчість П. Тичини. Зб. «Сонячні кларнети».	2	0
2	Тема 2. Творчість П. Тичини в шкільному вивченні	2	0
3	Тема 3. Творчість поетів-неокласиків. Етапи творчого шляху М. Рильського. Вивчення творчості поетів-неокласиків в	2	0
6	Тема 4. Празька школа і творча спадщина Є. Маланюка. Вивчення творчості поетів-пражан у ЗЗСО	2	0
7	Тема 5. Проза М. Хвильового. Творчість митця у шкільному вивченні.	2	0
9	Тема 6. Поетика роману «Майстер корабля» Ю. Яновського. Шкільне прочитання твору.	2	0
10	Тема 7. Роман «Місто» В. Підмогильного. Інтерпретація творчості В. Підмогильного в шкільних підручниках.	2	0
11	Тема 8. Кіноповість «Зачарована Десна» О. Довженка. Вивчення творчості О. Довженка в школі.	2	0
12	Тема 9. Драматургія М. Куліша. Вивчення сатиричної комедії «Мина Мазайло» в школі.	2	2
Разом		18	2

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	заочна
1	Основні тенденції розвитку української літератури 20-50-х рр. ХХст. Естетичне новаторство поезії 20-30-х рр. Опрацювати матеріали підручника: Ткачук М. Українська література ХХ століття. 2-е вид., виправл. і доп. Київ, 2020.	4	8
2	Творчість П. Тичини. 1. Підготувати презентацію «Феномен Павла Тичини». 2. Підготувати аналіз матеріалу підручників «Українська література» для 11 класу ЗЗСО різних авторів по темі «Творчість П. Тичини».	2	6
3	Творчість поетів-неокласиків. Етапи творчого шляху М. Рильського. 1. Підготувати презентацію «Максим Рильський – неокласик» 2. На матеріалі шкільних підручників «Українська література» для 11 класу різних авторів підготувати	4	8
4	Празька школа і творча спадщина Є. Маланюка. 1. Підготувати презентацію теми: «Дві України в поезії Є. Маланюка». 2. Опрацювати розділ підручника: Ткачук М. Українська література ХХ століття. 2-е вид., виправл. і доп. Київ, 2020. 3. Здійснити порівняльний аналіз викладу навчального матеріалу «Празька школа» в підручниках «Українська література» для 11 класу ЗЗСО різних авторів.	4	8
5	Художні обрії української прози 20-50 рр. ХХ ст. Творчість М. Хвильового. Проза митця в шкільному вивченні. 1. Підготувати конспект: «Творчість прозаїків-емігрантів У. Самчука (роман «Марія») та І. Багряного (роман «Тигролови»). Прозаїки Закарпаття: творчість Ю. Станинця. 2. Підготувати презентацію життя й творчості М. Хвильового. 2. Опрацювати матеріал за програмою НУШ: Хвильовий у Літературній дискусії і навпаки: інтегрований урок із літератури та історії України	5	7

6	<p>Художня специфіка прози Ю. Яновського.</p> <p>1. Підготувати презентацію «Життєпис Ю. Яновського».</p> <p>2. Проаналізувати методику вивчення творчості Ю. Яновського за виданням: Калинич О. Зошит для робіт та підготовки до ЗНО на уроках української літератури в 11 класі. «Розстріляне відродження». Харків: Творче об'єднання «Соняшник», 2019.</p>	5	7
7	<p>Творчість В. Підмогильного: поетика прози. Вивчення роману «Місто» в ЗЗСО.</p> <p>1. Підготувати презентацію «Степан Радченко як втілення авторської моделі людини».</p> <p>2. Здійснити порівняльний аналіз матеріалу по творчості В. Підмогильного у двох підручниках з української літератури для 11 класу різних авторів (на вибір).</p>	5	7
8	<p>О. Довженко в кіномистецтві і літературі. Вивчення прози митця в ЗЗСО.</p> <p>1. Підготувати презентацію «Життєвий і творчий шлях О. Довженка».</p> <p>2. Проаналізувати методику пообразного аналізу в кіноповіді «Зачарована Десна» в методичних посібниках різних авторів.</p> <p>3. Опрацювати розділ «Олександр Довженко (монументальний романтизм) у кн.: Наєнко М. Художня література України. Від міфів до реальності: Київ: ВЦ</p>	5	7
9	<p>Українська драматургія 20-30-х рр. ХХ ст. і творчість М. Куліша.</p> <p>1. Опрацювання джерел: Історія української літератури. У 2-х кн. / За ред. В. Г. Дончика. Київ: Либідь, 1998. Кн. 1: Перша половина ХХ ст.; Свєрбілова Т., Малютіна Н., Скорина Л. Від модерну до авангарду: жанрово-стильова парадигма української драматургії першої третини ХХ століття. Черкаси, 2009.</p> <p>2. Підготувати презентацію «Життя і творчість М. Куліша».</p> <p>3. Опрацювати методику вивчення драми «Мина Мазайло» М. Куліша за посібником: Калинич О. Зошит для робіт та підготовки до ЗНО на уроках української літератури в 11 класі. «Розстріляне відродження».</p>	5	7
	Модульна контрольна		
Разом		39	65

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби: електронне навчання в середовищі Moodle, сайт електронного навчання УжНУ <https://moodle.uzhnu.edu.ua/>

Обладнання: ноутбук, медіапроектор,

Програмне забезпечення: Moodle, Google Meet, Power Point, Google Calendar

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Історія української літератури I пол. XX століття: методичний посібник до проведення практичних занять для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 014 Середня освіта предметної спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література) освітньої програми «Українська мова і література. Англійська мова і література» філологічного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет» / Уклад. Барчан В.В. Ужгород, 2023.
2. Авраменко О. Українська література (рівень стандарту) : підруч. для 11 кл. закл. загальн. середн. освіти. Київ : Грамота, 2019.
3. Жулинський М. Українська література: творці і твори: учням, абітурієнтам, студентам, учителям. Київ: Либідь, 2011.
4. Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець XIX-поч. XX ст. : підручник: у 10 т. Київ: ВЦ «Академія», 2013-2021 (Серія «Альма матер»).
5. Ткачук М. Українська література XX століття. 2-ге вид. перероб. та доп. Київ: «КНТ», 2020.
6. Українська література. Рівень стандарту: підруч. для 11 кл. закладів загальної середньої освіти / Л. Т. Коваленко, Н. І. Бернадська. Київ: Видавничий дім «Освіта», 2019.
7. Українська література (рівень стандарту): підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти / О. В. Слоньовська, Н. В. Мафтин, Н. М. Вівчарик. Київ : Літера ЛТД, 2019.
8. Українська література (профільний рівень) : підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти / О. В. Слоньовська, Н. В. Мафтин, Н. М. Вівчарик. Київ : Літера ЛТД, 2019.
9. Фасоля А. М. Українська література (рівень стандарту) : підруч. для 11 кл. закладів загальної середньої освіти / А. М. Фасоля, Т. О. Яценко, В. В. Уліщенко, В. М. Тименко, Г. Л. Бійчук. Київ : УОВЦ «Оріон», 2019.

Допоміжна література

1. Агеева В. Мистецтво рівноваги. Максим Рильський на тлі епохи. Київ, 2012.
2. Баган О. Як вивчати літературу соціалістичного реалізму в школі. *Дивослово*. 2021. № 4. С. 51-57; № 5-6. С. 38-48.
3. Барчан В. Творчість Теодосія Осьмачки в контексті стильових та філософських вимірів XX століття : монографія. Ужгород : «ТІМРАНИ», 2008.
4. Барчан В. Юрій Станинець: текст і контекст. Монографія. 2-е вид., виправл. і доп. Ужгород: РУК-У, 2023.
5. Біла А. Михайль Семенко як культуртрегер українського футуризму / передм. А. Білої / Семенко М. Вибрані твори. Київ, 2010.
6. Гальченко С. Володимир Сосюра. Київ: Фоліо, 2018.
7. Гальченко С. Трагічна десятирічка Остапа Вишні. Невеселе життя. Київ: Фоліо, 2018.

8. Гальченко С. Остап Вишня. Київ: Фоліо, 2018.
9. Гальченко С. Максим Рильський. Київ: Фоліо, 2018.
10. Гальченко С. Григорій Косинка. Київ: Фоліо, 2018.
11. Гальченко С. Михайло Драї-Хмара. Київ: Наукова думка, 2015.
12. Голик О. Романтизована стихія національно-визвольного руху за романом Ю.Яновського «Чотири шаблі». *Українська мова і література в школах України*. 2021. № 6. С. 52-56.
13. Голомб Л., Барчан В., Козак М., Балла Е. Українська література. Збірник тестових завдань для підготовки до ЗНО. Ужгород: РІК-У, 2019.
14. Гольник О. Міф у художньому світі Євгена Маланюка: монографія. Кіровоград: Імекс, 2013.
15. Дзюба І. Світовий контекст естетики Довженка. / З криниці літ (серія «Українська модерна література»). Київ, 2001. Т. 2. С. 797-814.
16. Донець Г. «Як же мені не любити Сквороди...» Світ Сквороди у сприйнятті Павла Тичини *Українська літературна газета* 2023. № 1 (січень). С. 24-25.
17. Задеснянський Р. Що дав нам Микола Хвильовий? В-во «Центр учбової літератури». Київ, 2020.
18. Ільницька Є. Відображення історичної дійсності в драмі Івана Кочерги «Ярослав Мудрий». *Наукові записки Національного університету Острозька академія*. Серія: Філологічна. Вип. 23. 2018.
19. Ільницький О. Український футуризм (1914-1930) / перекл. з англ. Р. Тхорук. Львів: Літопис, 2003.
20. Калинич О. Зошит для робіт та підготовки до ЗНО на уроках української літератури в 11 класі. «Розстріляне відродження». Харків: Творче об'єднання «Соняшник», 2019.
21. Клочек Г. Юрій Дараган, Євген Маланюк і ми сьогоднішні (Роздуми з приводу збірника «Гридень Дажбога: Юрій Дараган» (Тернопіль: Крила, 2022). *Українська літературна газета*. 2022. 28 жовтня. № 21 с. 18-29; № 22, с.18-19.
22. Кодак М. Огром Євгена Плужника-поета [монографія]. Луцьк: Твердиня, 2009.
23. Косинка Г. Повна збірка творів. Документи. Спогади. / Пер., упор. та прим. С.Гальченка. Київ: Саміт-книга, 2019.
24. Куценко Л. Dominus – Маланюк : тло і постать. Кіровоград: ЦУВ, 2001.
25. Кузякіна Н. Траскторія доль. Київ: Темпора, 2010.
26. Косінова О. Мистецькі паралелі: Павло Тичина і Клод Дебюсі. *Дивослово*. 2021. №№ 5-6. С. 58-62.
27. Лавріненко Ю. Розстріляне відродження: Антологія 1917 — 1933: Поезія — проза — драма — есей. Київ: Смолоскип, 2007.
28. Марочко В. Зачарований Десною: Історичний портрет Олександра Довженка. Київ: Вид-во «Києво-Могилянська академія», 2006.
29. Мельник В. Суворий аналітик доби. В. Підмогильний в ідейно-естетичному контексті української прози першої половини ХХ ст. Київ, 1994.
30. Михида Л. Іван Багряний: таємниці творчої лабораторії. Київ, 2014.
31. Мовчан Р. Український модернізм 1920-х: портрет в історичному інтер'єрі. Київ: Видав. дім «Стилос». 2008.
32. Мовчан Р. У пошуках архітвору. Київ: Видавничий дім Дмитра Бугаро, 2019.
33. Мовчан Р. Неоромантична проза Юрія Яновського («Майстер корабля», «Чотири шаблі»). *Дивослово*. 2001. № 7.
34. Наєнко М. Художня література України. Від міфів до реальності. Київ, ВЦ «Просвіта», 2008.

35. Олександр Довженко вчора і сьогодні. Затемнені місця в біографії : Зб. матеріалів. Луцьк : ВМА "Терен", 2005.
36. Осьмак Н. Художні засоби вираження стрімких змін та технізації у футуристичній поезії Михайля Семенка. *Слово і час*. 2017.
37. Панченко В. Від «Білих островів» до «Знака терезів»: [поезія М. Рильського 1910-1932 рр]. *Слово і час*. 2006, № 1. С. 3-14.
38. Пахаренко В. Модернізм, авангардизм, постмодернізм. *Українська мова та література*. 2007. № 2-4. С. 32-35.
39. Підопригора С. Українська експериментальна проза ХХ – початку ХХІ століть: «неможлива» література. Миколаїв: Іліон, 2018.
40. Свербилова Т., Малютіна Н., Скорина Л. Від модерну до авангарду: Жанрово-стильова парадигма української драматургії першої третини ХХ століття. Черкаси, 2009.
41. Семків Р. Пригоди української літератури (від романтизму до постмодернізму). Київ: Темпора, 2023.
42. Стус В. Феномен доби (Сходження на Голгофу слави). Київ: Кліо, 2015.
43. Танюк Л. Драма М. Куліща / Куліш М. Твори: В 2 т. Київ, 1990. Т.1. С.3-35.
44. Шевчук В. Драма М. Хвильового. *Слово і час*. 1994. № 2.
45. Сулима М. «Понеділок Вівторок» - «Чорний квадрат» Михайля Семенка. *Слово і час*. 2017. № 4.
46. Цепя О. «Майстер корабля» Юрія Яновського: образ оповідача через текст і контекст. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка* / [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, І. Зимомря]. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2020. Вип. 34. Том 5. С. 152–157.
47. Хороб С. Сторінки історії української драматургії кінця ХІХ–початку ХХ століття. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2018.

Художні твори для обов'язкового прочитання

В. Чумак

«Березневий каламут», «З ранкових настроїв», «Гомін весінній», «Я порву ті вінки, що сплітались в добу лихоліття», «Червоний заспів», «Революція», «Гартована поезія», «Офіра», «Геть сумніви», «Сьогодні ходив на могилу матусі».

В. Еллан-Блакитний

«Ранок», «Вперед» «Після Крейцерової сонати», «Червоні зорі», «Удари молота і серця», «Слово», «Ти пробач...», «Червоні плями листу осіннього», «Мій сад», «Поет», «Краплини крові», «Україні», «Повстання», «Нескінчений малюнок».

В. Свідзинський

«Холодна тиша», «Місяцю надламаний», «Прозорий січень небо розтворив».

Б. Ігор-Антоніч

«Зелена євангелія» «Різдво», «Коляда».

П. Тичина

«Не Зевс, не Пан...», «Гаї шумлять», «Арфами, арфами», «Ви знаєте, як липа шелестить», «О панно Інно...», «Енгармонійне», «Пастелі», «По блакитному степу», «По хліб йшла дитина»,

«Одчиняйте двері...», «Скорбна мати», «Золотий гомін», «Пам'яті тридцяти», «Плуг», «На майдані», «Як упав же він з коня», «Псалом залізу», «Ронделі», «Листи до поета», «Мадонно моя», «Уже світає, а ще імла», «Терор», антистрофа (Налила голодним дітям молока), антистрофа (Приставайте до партії), «Шовіністичне», антистрофа (Праві йдуть а голову намагаються держати вперед), «Іспит», «Порожнеча», антистрофа (Місто в мальованих плакатах), «Кукіль», «В космічному оркестрі», «Вітер з України», «Голод», «З мого щоденника III-У, X»; «Весна», «Матері забуть не можу», «Я утверждаюсь», «Похорон друга», «Сковорода».

М. Рильський

«В високій келії, самотно-таємничій», «Срібний сонет», «Бенкет», «На узліссі», «Молюсь і вірю. Вітер грає...», «Запахла осінь в'ялим тютюном», «Солодкий світ! Простір блакитно-білий», «У теплі дні збирання винограду», «Люби природу не як символ...», «Поле чорніє», «Яблука доспіли...», «Есмеральда», «Анхізів син, вклонившись богині», «Сікстинська Мадонна», «Афродіта Мілоська», «Прийшла, таки прийшла, нарешті», «До музи», «Ніцше», «Гейне», «Поете, будь собі суддею», «Ми одпливали», «Крізь бурю й сніг», «Шопен», «Знак терезів – доби нової знак», «Слово про рідну матір», «Жага», «Троянди й виноград», «Мова», «Ми сиділи в Гданську в ресторані», «Діалог», «Рідна мова», «Зимові записи», «Поетичне мистецтво». **Поета зб. цикл «Таємниця осіннього листя».**

М. Зеров

«Pro domo», «Саломея», «Діва», «Скорпіон», «То був щасливий десятилітній сон», «Сон», «Безсмертя», «Овідій».

М. Драй-Хмара

«Я світ увесь сприймаю оком», «Поетові», «Лебеді», «На Хортиці», «Накинув вечір голубу намітку».

П. Филипович

«Єдина воля володіє світом», «Дивись, безмежні перелогі», «Сонце».

Є. Плужник

«Сідало сонце», «Ні словечка йому не сказав старий», «Я знаю», «Суди мене...», «Я натомився вічно знати», «Вчись у природи творчого спокою», «Синє море, Ніч... а човен – як срібний птах!», «Річний пісок слідок ноги твоєї», «Галілей».

М. Бажан

«17-й патруль», «Гофманова ніч», «Розмова двох сердець», «Будівлі», «Гетто в Умані», «Сліпці», «Смерть Гамлета».

В. Сосюра

«О, не даремно, ні», «Червона зима», «Два Володьки», «Сад», «Коли потяг у даль загуркоче», «Так ніхто не кохав», «Пам'ятаю, вишні доспівали», «Я знаю силу слова», «Любіть Україну», «Юнакові», «Учись», «Розстріляне безсмертя», «Мазепа».

М. Семенко

«Серце рветься», «Я хочу», «Бажання», «Запрошення», «Місто», «П'єро кохає», «Степ».

Т. Осьмачка

«На Ігоровому полі», «Регіт», «Деспотам», «Скарга», «Казка», «Дума про Зінька Самгородського», «Самота», «Україна», «Монолог», «Колісниця».

Є. Маланюк

«З сучасників», «Молитва», «Стилет чи стилос», «Біографія», «Уривок з поеми», «Під чужим небом», «Ісход», «Псалми степу», «Напис на книзі віршів», «Знаю, медом сонця, ой Ладо...», «Варязька балада», «Шевченко», «Куліш», «Невичерпальність», «Лежиш, розпусто, на розпутті», «Закарпаття».

О. Теліга

«Пломінний день», «Мужчинам», «Сучасникам», «Вечірня пісня», «Поверот».

О. Ольжич

«Археологія», «На полі бою», «Нащо слова», «Давнім трунком», «Городок 32».

М. Хвильовий

«Кіт у чоботях», «Я (Романтика)», «Арабески», «Солонський Яр», «Свиня», «Повість про Івана Івановича», «Санаторійна зона», «Вальдшнепи».

Г. Косинка

«Автобіографія», «За земельку», «На золотих богів», «Політика», «В житах».

В. Підмогильний

«Третя революція», «Син», «В епідемічному бараці», «Місто», «Невеличка драма».

Остап Вишня

«Моя автобіографія», «Чукрен», «Чухраїнці», «Зенітка», «Сом», щоденник «Думи мої, думи мої...».

Ю. Яновський

«Мамутові бивні», «Роман Ма»; «Байгород», «Майстер корабля», «Чотири шаблі».

О. Довженко

«Земля», «Україна в огні», «Зачарована Десна», «Ніч перед боєм», «Щоденник».

Ю. Станинець

«Юра Чорний»

І. Багряний

«Тигролови», «Сад Гетсиманський».

У. Самчук

«Марія».

Кость Буревій

«Павло Полуботок».

І. Кочерга

«Свіччине весілля», «Ярослав Мудрий».

М. Куліш

«Мина Мазайло», «Патетична соната».

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

Сайт УжНУ URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/>

Репозитарій УжНУ URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/>

Наукова бібліотека УжНУ URL: <http://www.lib.uzhnu.edu.ua/#myCarousel>

Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського URL: <http://www.nbuv.gov.ua>

НУШ URL: <https://nus.org.ua/>

UkrLit - <http://ukrlit.com.ua/>

Український центр - <http://www.ukrcenter.com/>

<https://chop2.school.org.ua/elektronna-biblioteka-19-42-47-30-04-2019/> [Шкільні підручники](#) —
безкоштовна бібліотека підручників в електронному вигляді